

Nr 113

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till inlösen av aktier i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag för budgetåret 1957/58, m. m.; given Stockholms slott den 8 mars 1957.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 8 mars 1957.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, HEDLUND, PERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, NÄSGÅRD, KLING.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om anslag till inlösen av aktier i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag (LKAB) för budgetåret 1957/58, m. m. samt anför därvid följande.

I årets statsverksproposition (bil. 28, p. 2) har Kungl. Maj:t på min hemställan föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till inlösen av aktier i LKAB för budgetåret 1957/58 beräkna ett belopp av 165 000 000 kronor.

Jag anhåller nu att få upplaga ifrågavarande spörsmål till fortsatt behandling.

Den 22 september 1955 har Kungl. Maj:t i enlighet med riksdagens beslut (skr. nr 332/1955) gjort tillsägelse om inlösen av de Trafikaktiebolaget Grängesberg-Oxelösund (TGO) tillhöriga stamaktierna i LKAB per den 30 september 1957 enligt bestämmelserna i nu gällande malmavtal. Kungl. Maj:t har därvid förklarat, att lösesumman, däri inräknat TGO tillkommande fondandelar, skall i enlighet med det andra av de i § 25 mom. 4 i 1927 års malmavtal upptagna alternativen erläggas med en femtedel å inlösningsdagen samt en femtedel jämte upplupna räntor den 30 september ett vart av de fyra därefter närmast följande åren. Oguldna delar av lösesumman skall enligt detta alternativ från inlösningsdagen förräntas efter fyra procent om året till och med den 30 september nästföljande år samt därefter med sex procent om året.

Den 28 juni 1956 har i enlighet med riksdagens beslut (skr. nr 320/1956) mellan staten och TGO träffats överenskommelse om fortsatt samarbete mellan staten och TGO i LKAB. Jämlikt denna överenskommelse skall vad staten har att erlægga till TGO som lösesumma för dess stamaktier i LKAB minskas med 100 miljoner kronor, med vilket belopp TGO således kommer att kvarstå i LKAB. Återstoden av lösesumma och fondandelar skall erläggas med en femtedel den 30 september 1957 samt en femtedel jämte upplupna räntor den 30 september ett vart av de fyra närmast följande åren.

Den 13 april 1956 har Kungl. Maj:t uppdragit åt särskilda sakkunniga¹ att bevaka statens intressen i det förfarande som föranledes av inlösen av aktierna.

I skrivelse den 5 mars 1957 till Kungl. Maj:t har de sakkunniga meddelat, att TGO den 15 oktober 1956 till dem överlämnat en promemoria angående beräkningen av lösesumman för de aktier som skall inlösas. Denna promemoria har föranlett de sakkunniga att föranstalta om omfattande revisionsutredningar, vilka ännu icke helt avslutats. Med hänsyn härtill och då promemorian och resultatet av dessa utredningar kommer att föranleda ingående överväganden, är det enligt de sakkunniga uppenbart att de icke hinner att slutföra sitt uppdrag före den dag, då jämlikt bestämmelserna i § 54 riksdagsordningen proposition till 1957 års riksdag angående medelsanvisning för inlösen av stamaktierna i LKAB senast skall ha avlämnats.

Med anledning härav har de sakkunniga hemställt, att i enlighet med ett av dem i samråd med TGO upprättat avtalsförslag mellan staten och TGO, vilket torde få fogas såsom *bilaga* till detta statsrådsprotokoll, träffas överenskommelse om att staten — i avräkning på det belopp som staten jämlikt § 1 mom. 2 andra stycket i 1956 års avtal skall erlægga till TGO — den 30 september 1957 skall till TGO erlægga ett belopp å 165 miljoner kronor.

Därest detta belopp skulle komma att överstiga det belopp, som staten jämlikt § 1 mom. 2 andra stycket i 1956 års avtal skall erlægga den 30 september 1957, skall enligt avtalsförslaget vad sålunda för mycket erlagts sistnämnda dag gottskrivas staten vid den betalning, som enligt 1956 års avtal skall ske den 30 september 1958. För belopp motsvarande vad staten

¹ Advokaten G. B. T. Lindh, tillika ordförande, samt generaldirektörerna B. V. Lindskog och G. Y. Samuelsson.

den 30 september 1957 må ha för mycket erlagt kommer staten den 30 september 1958 således icke att påföras ränta i enlighet med bestämmelserna i § 25 mom. 4, 2) i 1927 års malmavtal.

Skulle däremot det i enlighet med bifogade avtalsförslag erlagda beloppet komma att understiga det belopp, som staten enligt 1956 års avtal skall erlägga den 30 september 1957, blir staten skyldig att, sedan storleken av sistnämnda belopp fastställts, till TGO erlägga mellanskillnaden jämte sedvanlig dröjsmålsränta.

Kungl. Maj:t har tidigare denna dag för sin del godkänt förslaget till avtal mellan staten och TGO samt bemyndigat chefen för finansdepartementet att å statens vägnar, under förbehåll för riksdagens godkännande, träffa överenskommelse med TGO i enlighet med det nämnda avtalsförslaget.

Departementschefen

Såsom framgår av det anförda skall den första femtedelen av det belopp, som staten har att erlägga till TGO med anledning av den beslutade inlösen av TGO:s stamaktier i LKAB, utbetalas den 30 september 1957. Det har emellertid upplysts att det slutliga ställningstagandet till inlösenbeloppets storlek kommer att taga ytterligare tid i anspråk. Det synes därför icke möjligt att avvakta detta ställningstagande, innan till årets riksdag avlämnas proposition angående medelsanvisning för inlösen av nämnda aktier. Med hänsyn härtill har Kungl. Maj:t, som för sin del godtagit de sakkunnigas förslag till avtal, bemyndigat mig att i enlighet med förslaget träffa överenskommelse mellan staten och TGO om erläggande av ett avräkningsbelopp av 165 miljoner kronor vid betalningstillfället den 30 september innevarande år. Jag förordar, att avtalsförslaget nu underställes riksdagen för godkännande och att i samband därmed under fonden för statens aktier äskas ett investeringsanslag å angivet belopp.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

a) godkänna en i enlighet med bifogade förslag träffad överenskommelse mellan staten och Trafikaktiebolaget Grängesberg-Oxelösund;

b) till *Inlösen av aktier i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag* å kapitalbudgeten, fonden för statens aktier, för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 165 000 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla och förordnar att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Valfrid Paulsson

Avtal om erläggande av visst avräkningsbelopp för statsinlösen

Enär storleken av lösesumma och ersättning för fondandelar, vilka belopp svenska staten skall erlægga till Trafikaktiebolaget Grängesberg-Oxelösund (TGO) med anledning av den beslutade inlösen av TGO:s aktier i Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag (LKAB), icke synes kunna bli fastställd före den dag, då jämlikt bestämmelserna i § 54 riksdagsordningen proposition till 1957 års riksdag angående medelsanvisning för inlösen av stamaktierna i LKAB senast skall ha avlämnats,

har denna dag, med förbehåll för riksdagens godkännande, mellan svenska staten och TGO överenskommit att svenska staten — i avräkning på det belopp som staten jämlikt § 1 mom. 2 andra stycket i avtalet den 28 juni 1956 mellan staten och TGO om TGO:s delägarskap i LKAB skall erlægga till TGO — den 30 september 1957 skall till TGO erlægga ett belopp å etthundrasextiofem miljoner kronor.

Därest detta belopp skulle komma att överstiga det belopp, som staten jämlikt § 1 mom. 2 andra stycket i ovannämnda avtal skall erlægga den 30 september 1957, skall vad sålunda för mycket erlagts gottskrivas staten vid den avbetalning som jämlikt samma avtal skall ske den 30 september 1958.

Stockholm den mars 1957

För Svenska staten

För Trafikaktiebolaget Grängesberg-Oxelösund